

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 28 maja 2025 r.

wniosku Sądu Rejonowego [...]

z dnia 29 kwietnia 2025 r. (sygn. akt II K 1692/24),

o przekazanie sprawy przeciwko X. Y. oraz X.Y.1., prowadzonej pod sygn. akt II K 1692/24 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę, X. Y. oraz X.Y.1., prowadzonej pod sygn. akt II K 1692/24 przez Sąd Rejonowy [...] do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Elblągu.

[PŁ]

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego [...], z dnia 29 kwietnia 2025 roku (sygn. akt II K 1692/24) na podstawie art. 37 k.p.k. zwrócono się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy przeciwko X. Y. i X.Y.1. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Wniosek dotyczy aktu oskarżenia wniesionego przez oskarżyciela prywatnego K. I. przeciwko:

- X. Y., sędziemu Sądu Rejonowego [...],
- X.Y.1., Prokuratorowi Prokuratury Rejonowej [...].

Obojgu oskarżonym zarzuca się popełnienie przestępstw z art. 212 § 1 k.k. (pomówienie). Z uzasadnienia aktu oskarżenia wynika, że pomówienie dokonane przez sędzię X. Y. było ściśle związane z wydaniem orzeczenia w przedmiocie środków zapobiegawczych oraz treścią jego uzasadnienia.

Do aktu oskarżenia nie dołączono zezwolenia Sądu Dyscyplinarnego na ściganie sędzi X. Y. ani Prokuratora X.Y.1. Oskarżyciel wniósł natomiast o skierowanie wniosku do właściwych sądów dyscyplinarnych o uzyskanie takiej zgody. K. I. wniósł również o wyłączenie od rozpoznania przedmiotowej sprawy wszystkich sędziów orzekających w sądach rejonowych w okręgu Sądu Okręgowego w [...] z uwagi na okoliczności wywołujące wątpliwości co do ich bezstronności. Sędziowie pionu karnego Sądu Rejonowego [...] zostali już wyłączeni od rozpoznania tej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się zasadny.

Zgodnie z art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy może, z inicjatywy właściwego sądu, przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Pod pojęciem "dobra wymiaru sprawiedliwości" rozumie się potrzebę przeprowadzenia postępowania z odstępieniem od ogólnej zasady właściwości miejscowej sądu, w sytuacjach, które mogą stwarzać przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy.

Sędzia X. Y. od wielu lat orzeka w Sądzie Rejonowym [...]. Pełni również funkcję Zastępcy Przewodniczącej [...] Wydziału Karnego oraz sędziego sądu dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w [...]. Jest aktywnie zaangażowana w prace Okręgowej Komisji Wyborczej w [...], co sprawia, że jest powszechnie znana w swojej jednostce.

Rozpoznanie sprawy przeciwko sędziemu X. Y. w tym samym sądzie, w którym orzeka i jest powszechnie znana, może u osób postronnych zrodzić przekonanie o braku bezstronności postępowania. Sędzię łączą liczne relacje koleżeńskie, a z częścią sędziów również relacje służbowe. Te okoliczności mogą w odbiorze społecznym budzić przeświadczenie, że obiektywne i bezstronne rozpoznanie sprawy jest możliwe wyłącznie w innej jednostce.

Ocena zdolności sędziego do bezstronnego rozpoznania sprawy nie może ograniczać się jedynie do subiektywnego przeświadczenia samego sędziego lub środowiska sędziowskiego. Należy ją rozpatrywać w szerszym kontekście społecznym i odnosić do odczuć przeciętnego obywatela. Obiektywna bezstronność sędziego powinna skutkować przekonaniem zasadniczej części opinii publicznej, że dany sędzia jest zdolny do rozpoznania sprawy w sposób wolny od osobistych uprzedzeń, sympatii, antypatii czy innego rodzaju pozamerytorycznego nastawienia.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy, w trosce o dobro wymiaru sprawiedliwości i zapewnienie percepcji obiektywizmu, postanowił przekazać przedmiotową sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, Sądowi Rejonowemu w Elblągu.

[PŁ]

[r.g.]